Lietas Nr. A420239914
Lietas arhīva Nr. AA43-0832-16/9

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2016.gada 16.maijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente S.Liniņa,
tiesneses I.Kaļiņina un U.Mihailova

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA „/Nosaukums A/" pieteikumu par Mārupes novada domes 2013.gada 27.novembra lēmuma Nr.13.8 „Par apstrīdēto būvatļauju Nr.050/13" atzīšanu par prettiesisku, sakarā ar SIA „/Nosaukums A/" apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2015.gada 30.marta spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2013.gada 2.maijā Mārupes novada būvvalde (turpmāk – Būvvalde) izsniedza VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga"" būvatļauju Nr.050/13 „Lietus ūdens atvade no biznesa parka teritorijas apkārt skrejceļa Ziemeļu galam" (turpmāk – Būvatļauja).

Nepiekrītot Būvatļaujai, pieteicēja SIA „/Nosaukums A/" to apstrīdēja.

[2] Ar Mārupes novada domes 2013.gada 27.novembra lēmumu Nr.13.8 „Par apstrīdēto būvatļauju Nr.050/13" Būvatļauja atstāta negrozīta.

Minētais lēmums pamatots ar turpmāk minēto.

[2.1] 2003.gada 22.janvārī Mārupes pagasta padome pieņēma saistošos noteikumus (protokols Nr.1, 9.punkts), ar kuriem apstiprināja Mārupes pagasta VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga"" Ziemeļaustrumu sektora detālo plānojumu (turpmāk – 2003.gada detālplānojums).

2011.gada 25.maijā Mārupes novada dome pieņēma lēmumu, ar kuru uzsāka detālplānojuma izstrādi nekustamā īpašuma „Starptautiskā lidosta „Rīga"" teritorijas austrumu daļai. 2013.gada 3.jūlijā Mārupes novada dome pieņēma lēmumu Nr.6.2. (protokols Nr.3), ar kuru apstiprināja nekustamā īpašuma „Starptautiskā lidosta „Rīga"" teritorijas austrumu daļas detālo plānojumu (turpmāk – jaunais detālplānojums).

Pieteicēja uzskata, ka Būvatļauja ir prettiesiska, jo konkrētajai teritorijai nav izstrādāts detālplānojums.

[2.2] No teritorijas plānošanas un būvniecības tiesiskā regulējuma izriet, ka primārais dokuments, kas nosaka apbūves kārtību, ir vietējās pašvaldības pieņemtais teritorijas plānojums. Tikai gadījumos, ja teritorijas plānojums nepietiekami nosaka prasības apbūvējamajai teritorijai vai kad nepieciešams pārkārtot apbūvējamās zemes vienības robežas, ir jāizstrādā detālplānojums. Ja teritorijas plānojums nav spēkā, ir rīkojama sabiedriskā apspriešana. Ja nav konstatējams neviens no šiem gadījumiem, apbūvei piemērojama vispārējā kārtība atbilstoši Būvniecības likuma 3.panta pirmajai daļai, apbūvi nodrošinot atbilstoši spēkā esošajam teritorijas plānojumam un tajā ietilpstošajiem apbūves noteikumiem. Šādā gadījumā detālplānojums nav nepieciešams.

[2.3] Būvatļaujas izsniegšanas brīdī spēkā bija Mārupes pagasta Teritorijas plānojums 2002.-2014.gadam (turpmāk – Teritorijas plānojums 2002.-2014.gadam), kas apstiprināts ar Mārupes pagasta padomes 2003.gada 10.septembra lēmumu un bija attiecināms uz visu Mārupes novada administratīvo teritoriju, tajā skaitā arī uz apbūvējamo zemes vienību. Apstrīdēšanas iesnieguma izskatīšanas laikā bija spēkā Mārupes novada domes 2013.gada 18.jūnija saistošie noteikumi Nr.11 „Mārupes novada teritorijas plānojuma 2014.-2026. gadam Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un Grafiskā daļa" (turpmāk – Teritorijas plānojums 2014.?2026. gadam).

Saskaņā ar Teritorijas plānojumu 2002.-2014.gadam apbūvējamā zemes vienība atradās lidlauka teritorijā, darījumu teritorijā un līnijbūvju teritorijā. Saskaņā ar Teritorijas plānojumu 2014.-2026.gadam apbūvējamā zemes vienība atrodas lidlauka apbūves teritorijā.

Būvniecības iecere atbilst gan Teritorijas plānojumam 2002.-2014.gadam, gan Teritorijas plānojumam 2014.-2026. gadam (turpmāk abi kopā – Teritorijas plānojumi).

[2.4] Teritorijas plānojumos nav paredzēti gadījumi detālplānojumu izstrādāšanai pirms būvniecības ierosināšanas konkrētajā teritorijā. Tāpat uz Būvatļaujas pamata īstenotā būvniecības iecere nerada un nevar radīt nepieciešamību nedz pēc kompleksiem transporta infrastruktūras, nedz pēc inženierkomunikāciju izbūves risinājumiem. Līdz ar to pirms Būvatļaujas izsniegšanas nebija izstrādājams detālplānojums.

[2.5] Prasība izstrādāt detālplānojumu neizriet arī no Ministru kabineta 2012.gada 16.oktobra noteikumu Nr.711 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem" (turpmāk – MK noteikumi Nr.711) 35.punkta, kurā paredzētie gadījumi izskatāmajā lietā nav konstatējami.

[2.6] Tas, ka VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga"" pēc brīvprātīgas iniciatīvas ir izrādījusi vēlmi detalizētāk izplānot savā īpašumā esošu teritoriju, nevar būt par pamatu atteikumam īstenot būvniecības ieceres, ja konkrētai teritorijai izsmeļošu regulējumu sniedz vietējās pašvaldības Teritorijas plānojums 2002.-2014.gadam.

[2.7] Nav nozīmes tam, kurš no administratīvajiem aktiem (detālplānojums vai būvatļauja) ir ticis izdots pirmais. Būtiski ir konstatēt to atbilstību spēkā esošajam teritorijas plānojumam.

[3] Pieteicēja iesniedza pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot atcelt Mārupes novada domes 2013.gada 27.novembra lēmumu Nr.13.8 „Par apstrīdēto būvatļauju Nr.050/13" (turpmāk – pārsūdzētais lēmums).

Pieteikums pamatots ar turpmāk norādītajiem apsvērumiem.

[3.1] Teritorijai, kurā plānots veikt un daļēji tika veikti Būvatļaujā paredzētie būvdarbi, ir nepieciešams detālplānojums atbilstoši vēsturiskā un aktuālā teritorijas plānojuma apbūves noteikumu prasībām, normatīvo aktu prasībām un tiesu praksei. Būvvalde nebija tiesīga izdot būvatļauju detālplānojuma izstrādes laikā.

[3.2] Teritorijas plānojumu apbūves noteikumi nosaka nepieciešamību pēc detālplānojuma lidostas teritorijā. Neatkarīgi no tā, kurā lidostas vietā ir veicami Būvatļaujā paredzētie darbi, Teritorijas plānojumi pieprasa veikt teritorijas izmantošanas detalizāciju, kas ir iespējama tikai un vienīgi, izstrādājot detālplānojumu.

[3.3] Uz detālplānojuma nepieciešamību norāda arī MK noteikumu Nr.711 35.2.punkts.

[3.4] Atbilstoši tiesu praksei detālplānojums ir nepieciešams visās situācijās, kad plānoti kompleksas apbūves risinājumi. Šādos apstākļos ir skaidrs, ka apbūve teritorijā bez detālplānojuma nav iespējama.

[3.5] Izsniedzot Būvatļauju, pirms nav apstiprināts lidostas vides pārskats un stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums atbilstoši likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 4.panta prasībām, ir pārkāpta arī Būvniecības likuma 3.panta otrā daļa.

[3.6] Būvatļaujas izdošana detālplānojuma izstrādes laikā, nerīkojot sabiedrisko apspriešanu, ir prettiesiska. Turklāt jaunā detālplānojuma teritorija ir daudz lielāka un ietver teritorijas, kas 2003.gada detālplānojumā nemaz netika regulētas. Tādējādi situācijā, kad 2003.gada detālplānojums vēl ir spēkā, bet tiek izstrādāts jauns detālplānojums teritorijai, kas ir daudz lielāka par iepriekšējā detālplānojuma teritoriju un detālplānojuma izstrādes pamatojums un mērķis saskaņā ar darba uzdevumu ir detalizēt un precizēt teritorijas plānoto izmantošanu un izmantošanas aprobežojumus, kā arī noteikt perspektīvās ielu, ceļu un sliežu ceļa trases esošajam pasažieru terminālam, plānotajam jaunajam pasažieru terminālam, autostāvvietām, lidostas teritorijā esošajiem biznesa parkiem, tehniskajām un apkopes zonām, uzskatāms, ka spēkā stājies jaunais detālplānojums ir nepieciešams priekšnosacījums, lai uzsāktu jebkādu jaunu būvniecību detālplānojuma izstrādes teritorijā.

Līdz ar to Būvvaldes rīcība, vienlaikus gan izsniedzot būvatļaujas, gan turpinot darbu pie jaunā detālplānojuma izstrādes, ir nelikumīga un haotiska.

[4] Lietā kā trešā persona atbildētājas Mārupes novada pašvaldības pusē pieaicināts būvatļaujas adresāts – VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga"" (turpmāk arī – trešā persona).

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2015.gada 30.marta spriedumu pieteicējas pieteikums noraidīts.

Spriedums pamatots ar turpmāk minēto.

[5.1] Būvatļaujas izdošanas brīdī (2013.gada 2.maijā) bija spēkā Teritorijas plānojums 2002.-2014.gadam un tā sastāvā ietilpstošie Mārupes pagasta apbūves noteikumi 2002.-2014.gadam (Mārupes pagasta padomes saistošie noteikumi Nr.16 „Mārupes pagasta apbūves noteikumi 2002.-2014.gadam") redakcijā, kas tika apstiprināta ar Mārupes pagasta padomes 2009.gada 20.maija saistošajiem noteikumiem Nr.13 „Mārupes pagasta Teritorijas plānojuma 2002.-2014.gadam grozījumi".

2013.gada 17.septembrī spēkā stājās Teritorijas plānojums 2014.-2026.gadam.

No spēku zaudējušā Teritorijas plānojuma 2002.-2014.gadam redzams, ka objekts „Lietus ūdens atvade no biznesa parka teritorijas apkārt skrejceļa Ziemeļu galam" (turpmāk arī – Objekts), kura būvniecībai izsniegta Būvatļauja, atrodas lidostas (lidlauka), darījumu, ražošanas, līnijbūvju izbūves un rekreācijas teritorijās.

Tā kā daļa Objekta robežojas ar Rīgas pilsētas teritoriju, tiesa konstatē, ka no Rīgas teritorijas plānojuma 2006.-2018.gadam Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 15.pielikuma „Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana" izriet, ka Objekts plānots teritorijās, kas saistītas ar lidlauka izbūves teritoriju un lidlauka teritorijas jauktas apbūves teritoriju un tā apbūvi.

No šobrīd spēkā esošā Teritorijas plānojuma 2014.-2026.gadam redzams, ka Objekts atrodas VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga"" lidlauka teritorijās (arī turpmākajai attīstībai nepieciešamās teritorijās). Lidlauka teritorijas robežas, kurās atrodas paredzētais Objekts, pirms šobrīd spēkā esošā Teritorijas plānojuma 2014.-2026.gadam tika noteiktas jau 2011.gada 5.jūlija noteikumos Nr.535 „Noteikumi par valsts akciju sabiedrības „Starptautiskā lidosta „Rīga"" lidlauka statusu, lidlauka teritorijas robežām un šīs teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanu" (sk. 1.pielikumu).

Pēc trešās personas ierosinājuma ir izstrādāts un apstiprināts 2003.gada detālplānojums. Ar Mārupes novada domes 2013.gada 3.jūlija lēmumu Nr.6.2 apstiprināts 2013.gada detālplānojums.

Tiesa konstatē, ka uz Objekta teritoriju 2003.gada detālplānojums attiecas daļēji, savukārt 2013.gada detālplānojums uz Būvatļaujas izsniegšanas brīdi vēl nebija apstiprināts. Līdz ar to lietā nav strīda par to, ka Būvatļaujas izsniegšanas brīdī detālplānojums Objekta teritorijai nebija pilnībā izstrādāts.

Pieteicēja uzskata, ka detālplānojuma neesība konkrētajā gadījumā norāda uz būvniecības nepieļaujamību. Tomēr tiesa šādam pieteicējas viedoklim nepiekrīt, norādot turpmāk minēto.

[5.2] Būvatļaujas, kā arī pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas brīdī priekšnoteikumus būvniecībai valstī noteica vēl iepriekšējais Būvniecības likums (*spēkā līdz 2014.gada 30.septembrim*) un uz tā pamata izdotie Ministru kabineta 1997.gada 1.aprīļa noteikumi Nr.112 „Vispārīgie būvnoteikumi" (*spēkā līdz 2014.gada 30.septembrim*) (turpmāk – MK noteikumi Nr.112).

Atbilstoši Būvniecības likuma 3.panta pirmajai daļai un 11.panta otrajai daļai likumdevējs noteicis, ka zemes gabalu drīkst apbūvēt, ja tā apbūve nav pretrunā ar teritorijas plānojumu un detālplānojumu (ja tas nepieciešams saskaņā ar normatīvajiem aktiem) un šo plānojumu sastāvā esošajiem apbūves noteikumiem.

Savukārt MK noteikumu Nr.112 35.punkts noteic būvvaldei pienākumu pārbaudīt attiecīgās būvniecības ieceres atbilstību vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam un detālplānojumam (ja tāds ir izstrādāts), kā arī attiecīgajiem apbūves noteikumiem, lai noskaidrotu, vai iecere atbilst paredzētajai atļautajai izmantošanai.

No minētajām tiesību normām pretēji pieteicējas secinātajam neizriet, ka ikvienai būvniecībai ir nepieciešams izstrādāt teritorijas plānojumam pakārtoto detālplānojumu.

[5.3] Detālplānojums atbilstoši Teritorijas attīstības plānošanas likuma 1.panta 10.punktā ietvertajai legāldefinīcijai ir detalizēts vietējās pašvaldības teritorijas daļas plānojums, kuru izstrādā, lai noteiktu prasības konkrētu zemes vienību izmantošanai un apbūves parametriem, kā arī precizētu zemes vienību robežas un aprobežojumus.

Teritorijas attīstības plānošanas likuma 28.panta pirmā daļa noteic, ka detālplānojumā atbilstoši mēroga noteiktībai detalizē un konkretizē teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā noteiktajā funkcionālajā zonējumā paredzētos teritorijas izmantošanas veidus un aprobežojumus, nosakot prasības katras zemes vienības teritorijas izmantošanai un apbūvei.

Atbilstoši minētā panta trešajai daļai detālplānojumu izstrādā pirms jaunas būvniecības uzsākšanas vai zemes vienību sadalīšanas, ja tas rada nepieciešamību pēc kompleksiem risinājumiem un ja normatīvajos aktos nav noteikts citādi.

MK noteikumu Nr.711 33.punkts noteic, ka detālplānojumu izstrādā, lai īstenotu konkrētu attīstības priekšlikumu, detalizējot teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā noteiktās prasības.

Atbilstoši MK noteikumu Nr.711 34.punktam pilsētās un ciemos detālplānojumu izstrādā teritorijas plānojumā paredzētajos gadījumos (34.1.apakšpunkts), zemes vienībām, kurās paredzēta teritorijas kompleksa apbūve, – plānošanas uzdevumā noteikts ar tehnoloģiskiem procesiem saistīts ēku, būvju, ielu vai ceļu un inženierkomunikāciju kopums, kuru plānots izbūvēt noteiktā secībā vai īstenot pa kārtām (34.2.apakšpunkts) un pirms jaunas būvniecības uzsākšanas (34.3.apakšpunkts).

Atbilstoši MK noteikumu Nr.711 35.punktam lauku teritorijā (teritorijā ārpus pilsētām un ciemiem) detālplānojumu izstrādā teritorijas plānojumā paredzētajos gadījumos (35.1.apakšpunkts) vai ja plānotā zemes vienību sadalīšana vai apbūve rada nepieciešamību pēc kompleksiem transporta infrastruktūras vai inženierkomunikāciju izbūves risinājumiem (35.2.apakšpunkts). Minēto obligāto priekšnoteikumu uzskaitījums ir izsmeļošs. Turklāt likumam pakārtotajā tiesību normā noteiktais nav pretrunā Teritorijas attīstības plānošanas likuma 28.panta trešajai daļai.

Ievērojot minēto, lietā jānoskaidro, vai pastāv kāds no likumdevēja noteiktajiem priekšnoteikumiem, kad detālplānojuma izstrāde pirms būvniecības uzsākšanas ir obligāta.

[5.4] Pieteicēja uzskata, ka detālplānojuma izstrāde nepieciešama, lai precīzi noteiktu zemes vienību izmantošanas un apbūves parametrus. To nosakot gan Teritorijas plānojumi, gan MK noteikumi Nr.711, gan tiesu prakse. Tiesa pieteicējas argumentus par minēto noraida, norādot turpmāko.

[5.5] Tiesa konstatē, ka Teritorijas plānojumā 2002.-2014.gadam attiecībā uz Darījuma teritorijām (D) norādīts turpmāk minētais.

Teritorijas plānojuma 2002.-2014.gadam (2009.gada grozījumu redakcijā) Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 4.6.1.1.apakšpunkts noteic, ka Darījuma teritorija (D) nozīmē zemes gabalus, kur primārais zemes, ēku, būvju vai to daļu izmantošanas veids ir darījumu (komerciāla rakstura) iestādes: bankas, viesnīcas, biroji un kantori, gadatirgi, konferenču un izstāžu zāles, kā arī tirdzniecības un pakalpojumu objekti.

Šīs teritorijas atļautā izmantošana ir noteikta minēto noteikumu 4.6.1.2.apakšpunktā, detalizētus izmantošanas noteikumus, kā arī citus noteikumus norādot minēto noteikumu 4.6.2. un 4.6.3.apakšpunktā. Savukārt minēto noteikumu 4.6.4.apakšpunktā norādītas īpašas apbūves teritorijas, tajā skaitā D7 „Starptautiskās lidostas „Rīga"" biznesa parka teritorija, gar kuru atbilstoši lietas materiāliem plānota Objekta būvniecība. Attiecībā uz šo teritoriju noteikts, ka tajā jāievēro spēkā esošā detālplānojuma „VAS „Starptautiskās lidostas „Rīga"" ZA sektors" nosacījumi un plānotie apbūves rādītāji, kā arī izstrādātā detālplānojuma telpiskā vīzija: Jauktas darījumu teritorijas (JD-1) – maksimālā apbūves intensitāte 150 procenti, brīvās (zaļās) teritorijas rādītājs 10 procenti; Jauktas darījumu teritorijas (JD-2) – maksimālā apbūves intensitāte 240 procenti, brīvās (zaļās) teritorijas rādītājs 10 procenti.

Tā kā lietā nav strīda, ka 2003.gada detālplānojums ir izstrādāts, no minētā tiesa secina, ka lietā esošais strīds par to, ka Būvatļauja izsniegta teritorijai, kurai nav, bet atbilstoši teritorijas plānojumam būtu izstrādājams detālplānojums, neattiecas uz šo teritorijas daļu.

[5.6] Tiesa konstatē, ka Teritorijas plānojumā 2002.-2014.gadam attiecībā uz Ražošanas teritoriju (R) norādīts turpmāk minētais.

Teritorijas plānojuma 2002.-2014.gadam (2009.gada grozījumu redakcijā) Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 4.8.1.1.apakšpunkts noteic, ka Ražošanas teritorija (R) nozīmē atļauto teritorijas izmantošanu, kur primārais izmantošanas veids ir ražošanas un noliktavu uzņēmumi un iestādes. Dzīvojamoobjektu celtniecība šajās zonās nav

pieļaujama.

Šīs teritorijas atļautā izmantošana ir noteikta minēto noteikumu 4.8.1.2.apakšpunktā. Ražošanas teritorijā (R) atļauti šādi izmantošanas veidi, ar nolūku būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot ēkas un būves uz zemes, kas paredzēta ražošanas, objektu apbūvei: rūpniecības ēkas (rūpnieciskās ražošanas ēkas; pārtikas rūpniecības uzņēmumu ražošanas ēkas; rūpniecības transporta un citu uzņēmumu noliktavas); lauksaimnieciskās ražošanas ēkas un būves (lauksaimnieciskās ražošanā izmantojamās saimniecības un noliktavu ēkas; lauksaimniecības produkcijas pārstrādes uzņēmums); darījumu un komerciāla rakstura apbūve (tirdzniecības un/vai pakalpojumu objekti: tirdzniecības noliktavas; vairumtirdzniecības iestādes; degvielas uzpildes stacijas); inženiertehniskās, energoapgādes ēkas un būves (sūkņu, filtrēšanas un nostādināšanas stacijas, transformatoru stacijas un apakšstacijas; ūdenstorņi, akas, notekūdeņu attīrīšanas ietaises; radiosakaru antenas un sakaru torņi; automašīnu tehniskās apkopes un remonta ēkas); satiksmes un sakaru ēkas (garāžas un slēgtas autostāvvietas; velosipēdu nojumes; atklātas autostāvvietas); palīgizmantošana (atklāta āra (ārpustelpu) uzglabāšana; pagrabs; nojume).

Detalizēti izmantošanas noteikumi un citi noteikumi norādīti minēto noteikumu 4.8.2. un 4.8.3.apakšpunktā. Tajā skaitā minēto noteikumu 4.8.3.apakšpunkta piektajā, sestajā un astotajā daļā noteikts, ka inženiertehniskās apgādes tīklu un būvju izvietojumu jāprecizē vai jānosaka attiecīgā objekta būvprojektā, arī būvprojektā ar sabiedriskās apspriešanas procedūru vai detālplānojumā, saskaņā ar transporta un inženierkomunikāciju attīstības shēmām, atbildīgo institūciju nosacījumiem un tehniskajiem noteikumiem, ievērojot transporta būvju un inženierkomunikāciju projektēšanas normatīvu prasības. Inženiertehnisko komunikāciju objektā jānodrošina blakus esošu zemes gabalu aizsardzība pret trokšņiem un cita veida piesārņojumiem, ja šie blakus esošie zemes gabali neatrodas ražošanas teritorijās. Ir atļauta inženiertehniskās apgādes objektu iežogošana saskaņā ar normatīvo aktu prasībām šo objektu ekspluatācijai un uzturēšanai. Nav atļauta elektrolīniju balstu iežogošana.

No minētā secināms, ka Ražošanas teritorijās ir noteikti detalizēti nosacījumi inženiertehniskās apgādes tīklu un būvju būvniecībai. Minētie nosacījumi, lai gan piemin, tomēr neparedz obligātu detālplānojuma izstrādi un pieļauj objektu izvietojumu precizēt vai noteikt arī būvprojektā. Kā izriet no noteikumu teksta, izšķiršanās par minēto atkarīga no atbildīgo institūciju nosacījumiem un tehniskajiem noteikumiem, kā arī projektēšanas normatīvu prasībām.

Konkrētajā gadījumā lietā nav pierādījumu par to, ka kāda institūcija būtu atzinusi, ka Objekta būvniecībai būtu obligāti nepieciešams izstrādāt detālplānojumu. Minētais, tiesas ieskatā, skaidrojams ar to, ka faktiski Objekta būvniecība saistāma ar esošu grāvju un kanalizāciju paplašināšanu un pārbūvi, tos attīrot un efektivizējot to izmantošanu, nevis veidojot pilnīgi jaunu izvietojuma shēmu (*sk., piem., lietas 3.sējuma 2.lapu, 4.sējuma 230.A lapu*).

[5.7] Tiesa konstatē, ka Teritorijas plānojumā 2002.-2014.gadam attiecībā uz Līnijbūvju izbūves teritoriju (TT, TDz) norādīts turpmāk minētais.

Teritorijas plānojuma 2002.-2014.gadam (2009.gada grozījumu redakcijā) Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 4.9.1.1.apakšpunkts noteic, ka Līnijbūvju izbūves teritorija „Ielas, laukumi un autostāvlaukumi" (TT) nozīmē līnijbūvju izbūves teritoriju, kur primārais izmantošanas veids ir pagasta kopējās lietošanas transports (ielu un ceļu tīkls) – autotransporta, gājēju un velosipēdistu satiksme, kā arī maģistrālo inženierkomunikāciju izvietošana, kā arī autostāvlaukumi.

Savukārt Līnijbūvju izbūves teritorija „Dzelzceļš" (TDz) nozīmē līnijbūvju izbūves teritoriju, kur primārais izmantošanas veids ir dzelzceļa transports un ar to saistītās ēkas un būves.

Šo teritoriju atļautā izmantošana ir noteikta minēto noteikumu 4.9.1.2. un 4.9.1.3.apakšpunktā. Starp daudzām citām atļautajām izmantošanām šajās teritorijās ir atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot ēkas un būves līnijbūvju izbūves, lai ierīkotu inženiertehniskās apgādes tīklus un būves.

Minēto noteikumu 4.9.2.apakšpunktā norādīti noteikumi Līnijbūvju izbūves teritoriju izmantošanai. Tajā skaitā minētā apakšpunkta septītajā un astotajā daļā norādīts, ka inženiertehniskās apgādes tīklu un būvju izvietojumu jāprecizē vai jānosaka attiecīgā objekta būvprojektā, arī būvprojektā ar sabiedriskās apspriešanas procedūru vai detālplānojumā, saskaņā ar pilsētas transporta un inženierkomunikāciju attīstības shēmām, atbildīgo institūciju nosacījumiem un tehniskajiem noteikumiem, ievērojot transporta būvju un inženierkomunikāciju projektēšanas normatīvu prasības. Inženiertehnisko komunikāciju objektā jānodrošina blakus esošu zemes gabalu aizsardzība pret trokšņiem un cita veida piesārņojumiem, ja šie blakus esošie zemes gabali neatrodas ražošanas teritorijā.

No minētā secināms, ka Līnijbūvju izbūves teritorijās (TT, TDz) ir noteikti nosacījumi inženiertehniskās apgādes tīklu un būvju būvniecībai. Minētie nosacījumi, lai gan piemin, tomēr neparedz obligātu detālplānojuma izstrādi un pieļauj objektu izvietojumu precizēt vai noteikt arī būvprojektā. Kā izriet no noteikumu teksta, izšķiršanās par minēto atkarīga no atbildīgo institūciju nosacījumiem un tehniskajiem noteikumiem, kā arī projektēšanas normatīvu prasībām.

Kā jau minēts, konkrētajā gadījumā lietā nav pierādījumu par to, ka kāda institūcija būtu atzinusi, ka Objekta būvniecībai būtu obligāti nepieciešams izstrādāt detālplānojumu.

[5.8] Tiesa konstatē, ka Teritorijas plānojumā 2002.-2014.gadam attiecībā uz Rekreācijas teritoriju (A) norādīts turpmāk minētais.

Teritorijas plānojuma 2002.-2014.gadam (2009.gada grozījumu redakcijā) Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 4.14.1.1.apakšpunkts noteic, ka Rekreācijas teritorijas (A) ir atklātas atpūtas vietas dabas un kultūrvēsturiskajā vidē, kur rekreācijai tiek izmantots dabas un kultūrvēsturiskais potenciāls un kur būvēm ir tikai pakārtota nozīme. Tās ir teritorijas, kas var ietvert ar tūrismu un atpūtu saistītas ēkas un būves.

Šo teritoriju atļautā izmantošana, kā arī tās noteikumi noteikti tālākajos minēto noteikumu apakšpunktos, no kā secināms, ka tie pamatā attiecas uz būvēm un teritorijas labiekārtojumu. Taču tie neparedz obligātu detālplānojuma izstrādi inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu būvniecības gadījumā.

[5.9] Vienlaikus norādāms, ka atbilstoši Teritorijas plānojuma 2002.-2014.gadam (2009.gada grozījumu redakcijā) Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 2.2.1.(2) apakšpunktam visās apbūves teritorijās, tajā skaitā Rekreācijas teritorijās (A), atļauts izvietot inženiertehniskās apgādes tīklus un to objektus.

[5.10] Kā jau minēts, 2011.gada 5.jūlija noteikumi Nr.535 „Noteikumi par valsts akciju sabiedrības „Starptautiskā lidosta „Rīga"" lidlauka statusu, lidlauka teritorijas robežām un šīs teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanu" nosaka lidlauka teritorijas un to plānoto (atļauto) izmantošanu. Atbilstoši minēto noteikumu 1.pielikumam, viss plānotais Objekts, lai arī Teritorijas plānojumā 2002.-2014.gadam tam norādītas dažādas teritorijas ar tām atļautajām izmantošanām, faktiski atrodas Lidlauka teritorijā. No minēto noteikumu 3.punkta izriet, ka „Lidlauka teritorijas" plānoto (atļauto) izmantošanu nosaka vietējā pašvaldība (sadarbībā ar Satiksmes ministriju) teritorijas plānojumā.

[5.11] Tiesa konstatē, ka Teritorijas plānojumā 2002.-2014.gadam attiecībā uz Lidlauka teritoriju (LO) norādīts turpmāk minētais. Teritorijas plānojuma 2002.-2014.gadam (2009.gada grozījumu redakcijā) Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 4.10.1.1.apakšpunkts noteic, ka Lidlauka teritorija (LO) ir lidlauka rekonstrukcijai un attīstībai noteiktā lidlauka teritorija, kurā paredzēta vispārējās aviācijas lidlauka attīstība, t. sk. helikopteru lidlauka attīstība.

Šīs teritorijas atļautā izmantošana ir noteikta minēto noteikumu 4.10.1.2.apakšpunktā. Lidlauka teritorijā (LO) atļauti šādi izmantošanas veidi, kas nodrošina lidlauka darbību un attīstību: satiksmes un sakaru ēkas (termināļi, peroni, ar tiem saistītās ēkas un būves; lidlauka tehniskās apkopes un saimniecības ēkas; lidmašīnu angāri; dzelzceļa transporta apkopes ēkas; garāžu ēkas; kravu stacijas ēkas un būves un dzelzceļa stacija); transporta būves (lidlauku skrejceļi; lidaparātu pārvietošanās ceļi; lidaparātu stāvvietas; tilti un estakādes; tuneļi un pazemes ceļi; dzelzceļi; ielas un ceļi), degvielas uzpildes stacija; publiskas izmantošanas slēgta vai atklāta autostāvvieta; cauruļvadi, sakaru un elektropārvades līnijas; navigācijas tehnisko līdzekļu izvietošana; palīgizmantošana (biroju ēkas; tirdzniecības un pakalpojumu objekts).

Detalizētie izmantošanas noteikumi norādīti minēto noteikumu 4.10.2.apakšpunktā, nosakot, ka ēku un būvju maksimālais augstums nedrīkst pārsniegt 30 m, bet pārējie apbūves rādītāji jānosaka, izstrādājot atsevišķo teritoriju detālplānojumus, atkarībā no plānotās darbības un apbūves veida zemes gabalā vai tā daļā.

Tiesa norāda, ka minētā tiesību norma pretēji pieteikumā paustajam viedoklim nenosaka, ka detālplānojums šajā teritorijā ir izstrādājams ikvienas būvniecības gadījumā. Minētajā tiesību normā noteikts, ka detālplānojums ir izstrādājams atkarībā no plānotās darbības un apbūves zemes gabalā vai tā daļā. Tātad, vērtējot detālplānojuma nepieciešamību, ir ņemama vērā plānotā darbība un apbūves veids un, pamatojoties uz to, secināms, vai detālplānojuma izstrāde ir vai nav nepieciešama.

Turklāt, vērtējot minēto noteikumu 4.10.2.apakšpunkta normas jēgu un mērķi, jāsecina, ka tajā paredzētā prasība (noteikt apbūves rādītājus, izstrādājot atsevišķo teritoriju detālplānojumus, atkarībā no plānotās darbības un apbūves veida) ir vērsta uz jaunu būvniecību tajā teritorijas daļā, kur nekādi objekti iepriekš nav atradušies vai ir fundamentāli maināma to funkcija vai apjoms. Tomēr izskatāmajā gadījumā Būvatļauja ir izsniegta Objekta būvniecībai, kas, kā izriet no lietas materiāliem un arī tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem un liecinieka liecības, faktiski saistāma ar esošu grāvju un kanalizāciju paplašināšanu un pārbūvi, tos attīrot un efektivizējot to izmantošanu, nevis veidojot pilnīgi jaunu izvietojuma shēmu. Lai arī vietām Objekta atzari tiek izvietoti teritorijās, kur to iepriekš nav bijis, tomēr no lietas materiāliem izriet, ka visa Objekta būvniecība paredzēta valsts nozīmes civilās aviācijas lidlauka teritorijas robežās, kur plānotā darbība un apbūves veids – lietus ūdens atvade no biznesa parka teritorijas apkārt skrejceļa Ziemeļu galam – saskan ar teritorijas izmantošanas pamatmērķiem un to nodrošināšanas nepieciešamību.

Ņemot vērā minēto, arī Lidlauka teritorijā (LO) plānotā būvniecība atbilst teritorijas plānojumā paredzētajam.

Papildus norādāms, ka pieteikuma 9.punktā norādītie noteikumi, proti, to 4.11.1.(b) punkts nav atrodams Teritorijas plānojumā 2002.-2014.gadam (ar 2009.gada grozījumiem), kas bija spēkā un bija jāpiemēro, izsniedzot Būvatļauju. Teritorijas plānojuma 2002.-2014.gadam (ar 2009.gada grozījumiem) Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 4.11.apakšpunkts vispārīgi attiecas uz Turpmākās izpētes un plānošanas teritorijām (C), kurās neietilpst plānotais Objekts.

Turklāt minētajam apakšpunktam nav tāda 4.11.1.(b) apakšpunkta, tostarp tajā nav arī pieteikumā citētais tiesību normas teksts.

[5.12] Arī no Rīgas teritorijas plānojuma 2006.-2018.gadam 2005.gada 20.decembra saistošo noteikumu Nr.34 „Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi" (*redakcijā, kas bija spēkā pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas brīdī*) 13.3.apakšpunkta izriet, ka visās teritorijās ir atļauta inženiertehniskās apgādes tīklu un būvju izvietošana.

Turklāt atbilstoši minēto noteikumu 572.punktam Lidlauka izbūves teritorija ir starptautiskās lidostas „Rīga" lidlauka rekonstrukcijai un attīstībai noteiktā lidlauka teritorija, kur atļautā izmantošana ir lidostas darbības nodrošināšanai un attīstībai nepieciešamo būvju būvniecība un izmantošana. Atbilstoši minēto noteikumu 575.punktam Lidlauka teritorijas jauktas apbūves teritorija ir teritorija, kur atļautā izmantošana ir komerciāla rakstura objektu, tirdzniecības un pakalpojumu objektu būvniecība, kā arī teritorijas un būvju izmantošana ražošanas (vieglās ražošanas uzņēmums), ar lidostas darbību saistītu objektu vajadzībām un citu šajā teritorijā atļauto būvju būvniecība.

No minētā secināms, ka plānotās būvniecības mērķis saskan arī ar Rīgas teritorijas plānojumā 2006.-2018. gadam noteikto teritoriju atļauto izmantošanu. Minētajos noteikumos nav noteikta obligāta detālplānojuma izstrādāšana inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu būvniecības gadījumā.

[5.13] Tāpat norādāms, ka Teritorijas plānojums 2002.-2014.gadam ne tikai pie konkrētajām teritorijām ar tām atļautajām izmantošanām, bet arī pie noteikumiem visām teritorijām neparedz detālplānojuma obligātu izstrādi, lai varētu veikt plānotā Objekta būvniecību (*sk. Teritorijas plānojuma 2002.?2014.gadam Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu*s). Tāpat plānotais Objekts un tam paredzētā konkrētā teritorija neietilpst Teritorijas plānojumā 2002.-

2014.gadam norādītajās teritorijās, kam obligāti nepieciešama detālplānojuma izstrāde (*sk. Teritorijas plānojumā 2002.-2014.gadam Paskaidrojuma raksta 3.5.3. apakšpunktu*).

Prasība par obligāta detālplānojuma izstrādi plānotā Objekta būvniecībai neizriet arī no šobrīd spēkā esošā Teritorijas plānojuma 2014.-2026.gadam.

[5.14] Pieteicēja norādījusi, ka Objekta būvniecībai nepieciešams detālplānojums, kas precizē būvniecības detalizētos parametrus. Vienlaikus pieteicēja nav norādījusi, kādas tieši prasības konkrētajā gadījumā būtu detalizējamas detālplānojumā, lai būvniecība būtu pieļaujama.

Kā tiesa jau secināja, Teritorijas plānojums 2002.?2014.gadam pietiekami detalizēti nosaka prasības teritorijas izmantošanai konkrētajās teritorijās, kurās paredzēta Objekta būvniecība. Turklāt Teritorijas plānojumā 2002.-2014.gadam ir noteikti arī kopīgi teritorijas izmantošanas un apbūves noteiktumi visām teritorijām. Līdzīgi secinājumi izdarāmi par Rīgas teritorijas plānojumu 2006.-2018.gadam. Konkrētas apbūves prasības izriet arī no citiem normatīvajiem aktiem. Savukārt ar būvniecības projektēšanu saistīti risinājumi, parametri, rādītāji u.tml. ir iestrādājami būvprojektā, nevis detālplānojumā.

Liecinieks /pers. G/ tiesas sēdē norādīja, ka no plānošanas viedokļa, izstrādājot Būvprojektu, nekā nav pietrūcis (*lietas 4.sējuma 230.-231.lapa*).

Līdz ar to apstākļos, kad gan iestāde, gan Būvprojekta autors norāda, ka apbūves rādītāji nepieciešamajā līmenī ir atrunāti teritorijas plānojumā un 2013.gada detālplānojums tāpēc šajā sakarā nav bijis nepieciešams, pieteicējas viedoklis ir neizprotams, it īpaši apstākļos, kad pieteicējas centrālais arguments, iebilstot pret būvniecību, ir detālplānojuma neesība. Jāņem arī vērā, ka detālplānojuma izstrāde nav vērsta uz būvniecības procesa intereses apmierināšanu, bet gan lai nodrošinātu pašvaldības teritorijas plānojumā paredzēto detālo plānojumu un citu teritorijas plānojuma detalizācijas projektu izstrādāšanu. Tātad detālplānojums tiek izstrādāts teritoriālā plānojuma vajadzībām (*sk., Administratīvās apgabaltiesas 2008.gada 12.marta sprieduma lietā Nr.A42147904 3.7.1.apakšpunktu*), nevis tāpēc, lai tiktu īstenota kāda būvniecības iecere. Tādējādi apstākļos, kad pieteicēja uzskata, ka konkrētajā gadījumā detālplānojuma izstrāde ir vērtējams kā obligāts būvniecības priekšnoteikums, pieteicējai ir jābūt spējīgai norādīt, kādas tieši prasības nav paredzētas teritorijas plānojumā, un tāpēc tās būtu jāiestrādā dokumentā – detālplānojumā –, kas detalizētu teritorijas plānojumā paredzētās prasības.

[5.15] Ievērojot visu minēto, tiesa nekonstatē, ka Teritorijas plānojumi vai Rīgas teritorijas plānojums 2006.-2018.gadam paredzētu detālplānojuma izstrādi kā obligātu priekšnoteikumu tās teritorijas apbūvei, kurā atbilstoši Būvatļaujai paredzēta Objekta būvniecība.

[5.16] Pieteicēja uzskata, ka detālplānojuma izstrādes nepieciešamība kā obligāts priekšnoteikums konkrētās būvniecības īstenošanai izriet arī no apstākļa, ka plānotā apbūve rada nepieciešamību pēc kompleksiem transporta infrastruktūras vai inženierkomunikāciju izbūves risinājumiem. To nosakot gan 2013.gada detālplānojuma izstrādes pamatojums un mērķis, gan arī Būvvaldes izsniegtās 16 būvatļaujas starptautiskās lidostas „Rīga" austrumu teritorijā. Tiesa pieteicējas argumentus par minēto noraida, norādot turpmāko.

[5.17] No MK noteikumu Nr.711 35.2.apakšpunkta (līdzīgi arī no 34.2.apakšpunkta) neizriet, ka jebkura veida inženierkomunikāciju izbūvei nepieciešama detālplānojuma izstrāde. Atbilstoši minētajiem punktiem gan infrastruktūras, gan arī inženierkomunikāciju izbūvei detālplānojums nepieciešams tikai gadījumos, ja plānotā apbūve rada nepieciešamību pēc kompleksiem risinājumiem.

Lai gan lidostas infrastruktūra kopumā ir komplekss transporta infrastruktūras un inženierkomunikāciju objekts, vienlaikus minētais apstāklis automātiski nenozīmē, ka līdz ar to jebkura lidostas vajadzībām izbūvējama objekta būvniecībai ir nepieciešams izstrādāt detālplānojumu.

Kā izriet no lietas materiāliem, Objekta būvniecība tikai daļēji saistāma ar jaunu būvniecību. Proti, no Būvprojekta izriet, ka tajā paredzētie darba apjomi iekļauj esošās lietus ūdens kanalizācijas sistēmas rekonstrukciju, jaunas lietus ūdens kanalizācijas sistēmas izbūvi, esošo grāvju pārtīrīšanu, jaunu grāvju izbūvi un esošās ūdenskrātuves padziļināšanu (*lietas 3.sējuma 2.lapa*). Tātad faktiski daļa Objekta jau dabā pastāv un ir plānota tikai tā uzlabošana, attīrot, paplašinot un pielāgojot nepieciešamajām prasībām *(sk. arī atbildētājas paskaidrojumus un liecinieka liecību tiesas sēdē lietas 4.sējuma 227.A-228.lapā un 230.-231.lapā*). Līdz ar to nav nepieciešamības pēc pilnīgi jauniem to izvietojuma risinājumiem. No Būvprojekta arī izriet, ka Objekts paredzēts tikai lietus ūdens atvadei, nevis cita veida ūdeņu atvadei un cita veida inženierkomunikācijām un to pieslēgumiem. Līdz ar to Objekts, ieskaitot arī par jaunu izbūvējamās tā daļas, kopumā neliecina par apbūvi, kas rada nepieciešamību pēc kompleksiem risinājumiem, ko nebūtu iespējams veikt bez tieši detālplānojumā izplānotām apbūves prasībām. Papildus vēl norādāms, ka attiecībā uz lidostai pieguloš plānotā biznesa parka teritoriju jau ir spēkā esošs 2003.gada detālplānojums.

[5.18] Savukārt par lidostas Attīstības plānu, uz ko norādīts Teritorijas plānojumā 2002.-2014.gadam, norādāms, ka tas Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 4.10.3.5.apakšpunktā norādīts bez identificējošām pazīmēm. Proti, no minētā neizriet, ka Teritorijas plānojumā 2002.-2014.gadam, kas apstiprināts 2003.gadā un grozīts tikai 2009.gadā, bija iespējams norādīt VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga"" attīstības plānu 2012.-2036.gadam, kas apstiprināts ar šī uzņēmuma valdes lēmumu tikai 2014.gada 14.jūlijā (*sk. http://www.rigaairport.com/lv/main/par-lidostu/vas-starptautiskas-lidostas-riga-attistibas-plans*).

Līdz ar to tas varēja būt tikpat labi lidostas iepriekšējais attīstības plāns, cik, iespējams, atsauce bez tālākas references, kas tādā gadījumā nav jāievēro, nevis jāgaida nenoteiktu laiku, kamēr tiktu izstrādāts jauns plāns.

[5.19] Tas, ka Objektu lidostas attīstības vajadzībām pasūta Trešā persona un ka Būvvalde izsniegusi kopumā 16 būvatļaujas starptautiskās lidostas „Rīga" austrumu teritorijā, nav pamats atzīt, ka līdz ar to arī Objekts pats par sevi būtu jāuzskata par nepamatoti izdalītu kompleksas apbūves sastāvdaļu. Minētais neizriet arī no 2013.gada detālplānojuma,

neskatoties, ka tajā paredzēts detalizēt un precizēt plašākas lidostas teritorijas izmantošanu un aprobežojumus.

Pretēji pieteicējas norādītā piemērā esošajam gadījumam, kurā par kompleksu apbūvi tika atzīta dzīvojamo māju ciemata apbūve, tajā skaitā ciemata ielu, ūdensvada un kanalizācijas izbūve (*sk. Augstākās tiesas 2010.gada 9.jūlija lēmumu lietā Nr.SKA-497/2010*), apskatot pārējo 15 plānoto un/vai realizēto būvniecību lidostas „Rīga" austrumu teritorijā nosaukumus (*lietas 1.sējuma 17.-18.lapa*), tiesa nesaskata to visu tiešu un nesaraujamu saikni ar šajā lietā skatāmo Objektu. Proti, konkrētajā gadījumā starp izsniegtajām būvatļaujām lidostas „Rīga" austrumu teritorijā ir paredzētas tādas darbības kā reklāmas stendu elektroapgāde, SIA „Plus Punkts" paviljona jaunbūve, mazās aviācijas angāra demontāža, manevrēšanas ceļu aprīkošana ar atbilstošu gaismas sistēmu, kravu termināla rekonstrukcija utt. Jāņem arī vērā, ka pieteicējas minētajām citām būvatļaujām ir dažādi pasūtītāji. Līdz ar to Trešā persona nav vienīgā, kura lidostas teritorijā plāno un realizē būvniecību. Viss minētais kopumā liecina par saimniecisko darbību teritorijā, taču, tiesas ieskatā, tas neliecina par vienota, kompleksa risinājuma īstenošanu. Turklāt konkrētajā gadījumā atšķirībā no pieteicējas minētā privātmāju ciemata būvniecības piemēra atsevišķo objektu būvniecībai, rekonstrukcijai vai demontāžai nav vienotas projekta dokumentācijas, tas arī varētu liecināt par vienotas kompleksas būvniecības ieceres īstenošanu.

Lietā arī nav ņemams vērā pieteicējas norādītais tiesas secinājums, kas izdarīts Administratīvās rajona tiesas 2014.gada 7.oktobra spriedumā lietā Nr.A420225614, jo minētais tiesas spriedums ir pārsūdzēts un nav stājies spēkā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 153.panta trešo daļu nav no jauna jāpierāda tikai tāds fakts, kurš, izskatot administratīvo lietu, kurā piedalās tie paši procesa dalībnieki, tā motīvu daļā nodibināts ar spēkā stājušos spriedumu. Pieteicēja nav norādījusi uz tādiem apstākļiem, kas liecinātu, ka Objekta būvniecībai būtu nepieciešami kompleksi transporta infrastruktūras vai inženierkomunikāciju izbūves risinājumi.

Tāpat norādāms, ka MK noteikumu Nr.711 35.2.apakšpunkts norāda uz detālplānojuma izstrādes nepieciešamību gadījumos, ja konkrētā objekta būvniecības rezultātā rodas nepieciešamība pēc kompleksiem inženierkomunikāciju izbūves risinājumiem, nevis kompleksu kopējo apbūvi. Kā tiesa jau iepriekš secināja, Objekts, pats esot inženierkomunikācija, neparedz pilnībā jaunu, kompleksu inženierkomunikāciju izbūvi, kā arī nerada nepieciešamību pēc tādām.

[5.20] Ņemot vērā minēto, tiesa arī nekonstatē, ka konkrētajā gadījumā būtu nepieciešamība pēc kompleksiem transporta infrastruktūras vai inženierkomunikāciju izbūves risinājumiem, kuri turklāt būtu izbūvējami noteiktā secībā vai īstenoti pa kārtām. Līdz ar to neiestājas MK noteikumu Nr.711 34.2. un 35.2.apakšpunktā norādītie kritēriji.

Papildus norādāms, ka, ņemot vērā minēto, kā arī secināto, ka Objekts nav paredzēts kā pilnībā jauna būvniecība, neiestājas arī Teritorijas attīstības plānošanas likuma 28.panta trešajā daļā norādītais detālplānojuma izstrādes pamats (Detālplānojumu izstrādā pirms jaunas būvniecības uzsākšanas vai zemes vienību sadalīšanas, ja tas rada nepieciešamību pēc kompleksiem risinājumiem un ja normatīvajos aktos nav noteikts citādi.), kā arī MK noteikumu Nr.711 34.3.apakšpunktā norādītais detālplānojuma izstrādes pamats.

Ņemot vērā, ka tiesa nesaskatīja nepieciešamību pēc kompleksas apbūves risinājumiem, konkrētajā gadījumā lietā nav piemērojamas pieteikumā norādītās atsauces uz tiesu praksi (*lietas 1.sējuma 11.lapa*), kas noteic, ka kompleksas apbūves jautājumi risināmi detālplānojumā.

[5.21] Tiesa arī noraida pieteicējas papildus iesniegto argumentu (*lietas 4.sējuma 5.lapa*), ka detālplānojuma nepieciešamība izriet arī no Ministru kabineta 2004.gada 28.decembra noteikumiem Nr.1069 „Noteikumi par ārējo inženierkomunikāciju izvietojumu pilsētās, ciemos un lauku teritorijās" (*redakcijā, kas bija spēkā Būvatļaujas izsniegšanas un pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas brīdī*).

Proti, pretēji pieteicējas norādītajam minēto noteikumu 3.punkts noteic, ka inženierkomunikāciju izvietojumu un prasības to būvniecībai un ekspluatācijai, ja nepieciešams, detalizē un precizē detālplānojumos. No minētā izriet, ka detālplānojums arī atbilstoši šim normatīvajam aktam izstrādājams tikai tad, ja tiek atzīts, ka tas ir nepieciešams, nevis jebkurā gadījumā.

[5.22] Pieteicēja arī norādījusi, ka, tā kā apbūvējamā teritorija ir iekļauta 2013.gada detālplānojumā, tad nekāda būvniecība šajā teritorijā nav pieļaujama, kamēr minētais detālplānojums nebūs stājies spēkā.

Šajā sakarā pieteicēja atsaucas uz Būvvaldes 2012.gada 23.aprīļa vēstuli Nr.13-7/193/12 *(lietas 1.sējuma 47.lapa)*, kurā norādīts, ka lidostas ziemeļaustrumu sektoram uz vēstules sastādīšanas brīdi detālplānojums ir izstrādes stadijā, līdz ar to Būvvalde nevar to izvērtēt un attiecīgi izsniegt plānošanas un arhitektūras uzdevumu paredzētajai būvniecībai. Tāpat pieteicēja atsaucas uz Ekonomikas ministrijas 2013.gada 17.jūlija vēstuli Nr.411-1-6929 (*lietas 1.sējuma 48.-49.lapa*), kurā norādīts, ka būvniecības ierosinātājam jāizstrādā detālplānojums, ja to paredz teritorijas attīstības plānošanas jomas normatīvie akti. Šāda detālplānojuma izstrādes un saskaņošanas laikā būvvalde nav tiesīga akceptēt būvniecības ieceri un izsniegt būvatļauju.

Vērtējot minēto pieteicējas argumentu, norādāms, ka tiesa šajā lietā jau atzina, ka Trešās personas iecerētajai būvniecībai konkrētajā gadījumā detālplānojuma izstrāde vispār nebija nepieciešama. Tātad apstākļos, kad būvniecības īstenošanai detālplānojums vispār nav nepieciešams, apsvērumiem par 2013.gada detālplānojumu izskatāmajā lietā nav nozīmes. Iestāžu vēstulēs sniegtais vispārīgais viedoklis nav saistošs tiesai un nevar būt par pamatu pārsūdzētā lēmuma atcelšanai, ja tiesa, izskatot lietu pamatoti nonākusi pie citiem secinājumiem.

Lai arī 2013.gada detālplānojums izstrādāts ar mērķi precizēt teritorijas izmantošanas un apbūves nosacījumus, tas nenozīmē, ka tie attiecībā uz visu lidostas teritoriju tāpēc uzskatāmi par nepietiekamiem. Detālplānojuma izstrādes nepieciešamība ir saistīta ar kopējo lidostas un tai piegulošās teritorijas attīstību un lidostas perspektīvo paplašināšanos. Turklāt no 2013.gada detālplānojuma neizriet, ka tā izstrāde uzsākta saistībā ar konkrētā Objekta būvniecību.

Attiecībā uz pieteicējas pārstāvju tiesas sēdē norādīto, ka pieteicējai pie šiem pašiem apstākļiem nebija atļauta

plānošana un būvniecība, norādāms, ka šī administratīvā lieta nav ierosināta par pieteicējas plānoto būvniecību un tās atteikumu, kas nav ne apstrīdēts, ne arī pārsūdzēts tiesā. Tā kā lietas materiālos nav dokumentu, kas detalizēti atspoguļotu pieteicējas būvniecības ieceri, konkrētā Būvatļauja nevar tikt efektīvi salīdzināta ar pieteicējas gadījumu. Vienlaikus norādāms, ka tiesas sēdē tika noskaidrots, ka pieteicēja ar savu būvniecības ieceri Būvvaldē nemaz nav vērsusies normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā (*lietas 4.sējuma 227.lapa*). Neesot administratīvajam aktam par konkrētas būvniecības ieceres neakceptēšanu, tiesas ieskatā, nav nemaz korekti salīdzināt izsniegto Būvatļauju ar potenciālu būvniecības ieceri.

[5.23] Pieteikumā arī norādīts, neesot spēkā esošam detālplānojumam, būvniecības ieceri iespējams īstenot, rīkojoties atbilstoši Būvniecības likuma pārejas noteikumu 11.punktam.

Minētā tiesību norma noteic, ka pēc 2003.gada 31.decembra vietējās pašvaldībās, kurām nav spēkā esoša teritorijas plānojuma (arī detālā plānojuma), jebkura būvniecības iecere nododama publiskai apspriešanai. No minētā secināms, ka pieteicēja uzskata, ka konkrētā Objekta būvniecība atbilstoši minētajai tiesību normai bija jānodod publiskai apspriešanai.

Tomēr pieteicēja nav ņēmusi vērā, ka minētais pārejas noteikums bija attiecināms uz tām pašvaldībām, kurām būvniecības ieceres saņemšanas brīdī vēl nebija spēkā esošs neviens plānošanas dokuments, kas noteiktu atļauto izmantošanu apbūvējamajā teritorijā. Savukārt izskatāmajā gadījumā, kā jau norādīts iepriekš, Būvatļaujas izsniegšanas laikā bija spēkā esošs Teritorijas plānojums 2002.-2014.gadam. Līdz ar to minētā tiesību norma nav piemērojama konkrētajam gadījumam un šis pieteicējas arguments noraidāms kā nepamatots.

[5.24] Pieteikumā norādīts, ka, izsniedzot Būvatļauju, nav ievērotas arī likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" prasības.

Ietekmes uz vidi novērtējums atbilstoši likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 1.panta 2.punktā ietvertajai definīcijai ir procedūra, kas veicama šajā likumā noteiktajā kārtībā, lai novērtētu paredzētās darbības vai plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un izstrādātu priekšlikumus nelabvēlīgas ietekmes novēršanai vai samazināšanai vai aizliegtu paredzētās darbības uzsākšanu normatīvajos aktos noteikto prasību pārkāpumu gadījumos.

Saskaņā ar likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 4.panta pirmās daļas 1.punktu ietekmes uz vidi novērtējums nepieciešams paredzētajām darbībām, kuras ir saistītas ar šā likuma 1.pielikumā minētajiem objektiem. Savukārt darbībām, kas nav saistītas ar 1.pielikumā minētajiem objektiem, bet kuras var būtiski ietekmēt vidi, kā arī šā likuma 2.pielikumā minētajām darbībām atbilstoši likuma 10.pantam jāveic ietekmes sākotnējais izvērtējums, lai, pamatojoties uz šā likuma 11.pantā minētajiem kritērijiem, noteiktu, vai attiecīgajām paredzētajām darbībām ir nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums.

Jaunbūvējamas lidostas ar 2,1 kilometru garu vai vēl garāku skrejceļu atbilstoši 1.pielikuma 10.punktam ir 1.pielikuma objekts, kuru būvniecībai ir nepieciešams ietekmes novērtējums. Uz minēto objektu norādīts arī pieteikumā. Atbilstoši 2.pielikuma 13.punktam (*redakcijā, kas bija spēkā Būvatļaujas izsniegšanas un pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas laikā*) sākotnējais izvērtējums nepieciešams, ja tiek veiktas jebkuras pārmaiņas akceptētās, notiekošās vai pabeigtās darbībās, kuras saistītas ar šā likuma 1.pielikumā un šajā pielikumā minētajiem objektiem un var izraisīt būtisku nelabvēlīgu ietekmi un vidi (pārmaiņas darbībās, uz kurām neattiecas šā likuma 1.pielikums).

Ņemot vērā norādītās tiesību normas, kā arī ievērojot, ka konkrētajā gadījumā nav paredzēta jaunas lidostas būvniecība vai arī esošā skrejceļa pagarināšana, bet gan lietus ūdens atvades sistēmas uzlabošana un pilnveidošana, pretēji pieteicējas viedoklim nav konstatējams tiesisks pamats ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanai izskatāmās būvniecības sakarā.

Papildus norādāms, ka ietekmes uz vidi novērtējums konkrētajā gadījumā Būvatļaujas saņemšanai nebija jāveic arī atbilstoši pieteicējas norādītajam likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 4.panta trešās daļas 1.punktam. Minētā tiesību norma noteic, ka stratēģisko ietekmes novērtējumu veic plānošanas dokumentiem, arī tiem, kuri saistīti ar Eiropas Savienības līdzfinansējuma izmantošanu, un to grozījumiem, ja attiecīgos plānošanas dokumentus saskaņā ar normatīvajiem aktiem vai citiem noteikumiem izstrādā vai pieņem Saeima, Ministru kabinets, pašvaldība, valsts vai pašvaldības institūcija lauksaimniecības, mežsaimniecības, zivsaimniecības, enerģētikas, rūpniecības, transporta, atkritumu apsaimniekošanas, ūdens resursu apsaimniekošanas, telekomunikāciju, tūrisma, derīgo izrakteņu ieguves jomā un plānošanas dokumentiem, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā likuma 1. vai 2.pielikumā paredzēto darbību īstenošanai. Tiesa norāda, ka ne pieteicējai izsniegtais plānošanas un arhitektūras uzdevums, ne Būvatļauja nav uzskatāms par plānošanas dokumentu minētā likuma izpratnē. Līdz ar to minētā tiesību norma šajā lietā nav piemērojama. Savukārt pieteicējas norādītais Administratīvās rajona tiesas 2014.gada 7.oktobra spriedums lietā Nr.A420225614 nav ne stājies spēkā, ne arī saistošs tiesai, izskatot konkrēto lietu.

Attiecībā uz pieteicējas iesniegtajiem dokumentiem – izdruku no laikraksta „Latvijas Vēstnesis", Vides pārraudzības valsts biroja 2013.gada 28.oktobra lēmumu Nr.39s un 2013.gada 2.augusta lēmumu Nr.22s (*lietas 1.sējuma 54.-65.lapa*) – norādāms, ka tie attiecināmi uz ietekmes uz vidi stratēģisko novērtējumu, ko ierosinājusi trešā persona par tās attīstības plānu un kas attiecas uz turpmākajiem plānošanas periodiem no 2012.gada līdz 2036.gadam, nevis uz konkrētā Objekta būvniecību.

[5.25] Tā kā pieteikumā atsevišķa sadaļa veltīta pieteicējas „kaimiņa tiesību" aizskāruma izpratnei, tiesa papildus norāda, ka no lietas materiāliem, kā arī tiesas sēdē iegūtās informācijas izriet, ka pieteicēja ir nekustamo īpašumu nomniece teritorijās, kas skar Objekta būvniecības teritorijas. Mārupes novada dome, izskatot apstrīdēšanas iesniegumu, ir atzinusi pieteicējas subjektīvās tiesības celt iebildumus par Būvatļaujas tiesiskumu. Uz to, ka strīds par šīm tiesībām nepastāv, dome norādījusi arī rakstveida paskaidrojumos (*lietas 1.sējuma 78.lapa*). Līdz ar to, ņemot vērā, ka faktiski lietā nav

strīda par pieteicējas subjektīvajām tiesībām un lieta tika izskatīta pēc būtības, nelemjot par tiesvedības izbeigšanu pieteicējas subjektīvo tiesību neesamības dēļ, tiesa pieteikumā norādītajiem apsvērumiem nesniegs detalizētu izvērtējumu, jo tiem nav izšķirošas nozīmes lietā.

[6] Par Administratīvās rajona tiesas 2015.gada 30.marta spriedumu pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību.

Apelācijas sūdzībā pausti pieteikuma argumenti, papildus norādot turpmāk minēto.

[6.1] Būvatļauja ir izdota pirms 2013.gada detālplānojuma apstiprināšanas, lai gan Teritorijas plānojuma 2002.-2014.gadam 3.5.3.punkta 3.apakšpunkts, 4.8.3.punkta piektā daļa, 4.9.2.punkta septītā daļa, 4.10.2.punkts nosaka detālplānojuma izstrādes nepieciešamību pirms inženierkomunikāciju izbūves lidlauka, darījumu, ražošanas un līnijbūvju izbūves teritorijās.

[6.2] Būvatļauja paredz inženierkomunikāciju izbūvi vēl neapgūtā teritorijā - biznesa parkā aptuveni 18ha platībā, kā arī neapbūvētā ražošanas teritorijā.

Būvatļauja nevarēja tikt izsniegta pirms 2013.gada detālplānojuma apstiprināšanas, t.i., pirms bija skaidrs, kādā veidā visa lidlauka un tai pieguļošā teritorija tiks apbūvēta, kur un kā detālplānojuma teritorijā būs izvietotas citas inženierkomunikācijas, sarkanās līnijas, apbūve un ceļi. Pieteicēja uzskata, ka lidostas inženierkomunikāciju izbūve nevar tikt veikta atrauti, pirms tiek pabeigta lidostas teritorijas, t.sk. biznesa parka, līnijbūvju izbūves un ražošanas teritorijas, attīstības plānošana.

[6.3] Tiesa ir kļūdaini nonākusi pie secinājuma, ka detālplānojuma izstrāde Būvatļaujas objektam nemaz nav bijusi nepieciešama, jo neviena institūcija neesot atzinusi, ka objekta būvniecībai būtu obligāti nepieciešams izstrādāt detālplānojumu. Pieteicēja uzskata, ka Mārupes novada dome ir šāda institūcija, kas ir noteikusi detālplānojuma izstrādes nepieciešamību teritorijas plānojumā.

[7] Mārupes novada dome paskaidrojumos par apelācijas sūdzību uzskata to par nepamatotu, pievienojoties Administratīvās rajona tiesas secinājumiem.

[8] Trešā persona paskaidrojumos par apelācijas sūdzību uzskata to par nepamatotu un lūdz to noraidīt.

Motīvu daļa

[9] Pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība ir nepamatota un pieteikums ir noraidāms.

[10] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 31.panta otrajai daļai pieteikumu, izņemot likumā noteiktos gadījumus, var iesniegt privātpersona, kuras tiesības vai tiesiskās intereses ir aizskartas vai var tikt aizskartas. Citiem vārdiem, lai varētu vērsties tiesā ar pieteikumu, jābūt aizskartām personas subjektīvajām tiesībām vai tiesiskajām interesēm vai arī likumā jābūt īpaši paredzētam gadījumam, kad tiesā var vērsties, lai aizsargātu citu personu vai sabiedrības intereses.

Līdz ar to vispirms tiesai jāvērtē, vai ir aizskartas pieteicējas subjektīvās tiesības vai tiesiskās intereses.

[11] Pieteicēja savas subjektīvās tiesības pamato ar kaimiņa tiesību aizskārumu, norādot, ka pieteicēja kā starptautiskās lidostas „Rīga" austrumu teritorijā esošo zemju nomniekam, kura mērķis ir attīstīt lidostas viesnīcu un biznesa parku, kas kompleksi saistīta ar starptautiskās lidostas „Rīga" attīstību, ir tiesības apstrīdēt tādus administratīvos aktus (būvatļaujas), kas izdotas pretēji normatīvo aktu prasībām.

Parasti lietās, kas izriet no būvniecības tiesiskajām attiecībām, kaimiņa tiesību aizskārums ir vērtējams caur personas tiesībām uz īpašumu. Šo tiesību aizsardzību persona var prasīt, ja ar pārsūdzēto lēmumu tieši šai personai ir tikusi vai tiks traucēta tās īpašuma lietošana. Kā atzinusi Augstākā tiesa, būvniecības tiesiskajās attiecībās tiesības uz īpašumu ir piemērojamas paplašināti, norādot, ka arī īrnieks un nomnieks kaimiņa tiesību īstenošanā pielīdzināmi īpašniekam (*sk. Augstākās tiesas 2006.gada 22.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-255/2006 14.punktu*).

Tādējādi lietā ir noskaidrojams, vai pieteicēja konkrētajās būvniecības tiesiskajās attiecībās ir atzīstama par kaimiņu, kuram ar pārsūdzēto būvatļauju veiktajiem būvdarbiem ir tikusi vai var tikt traucēta nomātās zemes lietošana.

[12] Kā izriet no lietas materiāliem, Būvatļauja paredzēja ūdens novadīšanas sistēmas cauruļvada ar diametru 1000 milimetru izbūvi, šķērsojot vienu no VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga"" pieteicējai iznomātajiem zemes gabaliem, kas iznomāts saskaņā ar zemes nomas līgumu Nr.NN-06/119, kā arī lietus ūdens atvades sistēmas rekonstrukciju pieteicējai iznomātajā zemes gabalā, kas iznomāts saskaņā ar zemes nomas līgumu Nr.NN-06/120 (*lietas 5.sējuma 31.-46.lapa*).

Pastāvot minētajiem apstākļiem, apgabaltiesa atzīst, ka Būvatļauja skar pieteicēju, jo konkrētā būvniecība var traucēt pieteicējas nomas tiesību izlietošanu saistībā ar pieteicējas nākotnes plāniem apbūvēt iznomātos zemes gabalus. Līdz ar to pieteicējai piemīt subjektīvās tiesības pārsūdzēt Būvatļauju.

[13] Pieteicēja lūdz atcelt Būvatļauju.

Administratīvā apgabaltiesa no lietas materiāliem konstatē, ka būvdarbi Objektā ir pabeigti un būves (inženiertīkli) ir nodoti ekspluatācijā (*lietas 5.sējuma 48.-50.lapa*). Tādējādi Būvatļauja ir izpildīta, un tā ir zaudējusi spēku. Līdz ar to šobrīd ir iespējams lemt tikai par Būvatļaujas tiesiskumu.

[14] Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturtā daļa noteic, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances

tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šajā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Administratīvā apgabaltiesa, izvērtējot Administratīvās rajona tiesas 2015.gada 30.marta sprieduma motivāciju, atzīst, ka pirmās instances tiesa pareizi un vispusīgi izvērtējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus un pamatoti atzinusi, ka pārsūdzētais lēmums ir tiesisks.

Tā kā pirmās instances tiesas sprieduma pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, apgabaltiesa pievienojas tā motivācijai un to neatkārto.

Apgabaltiesa nekonstatē tādus argumentus, kuriem tiesa jau nav sniegusi novērtējumu un kas vēl būtu papildus iztirzājami.

[15] Papildus Administratīvā apgabaltiesa norāda, ka pieteicēja ir saskaņojusi ūdens novadīšanas sistēmas cauruļvada ierakšanu un lietus ūdens atvades sistēmas rekonstrukciju iznomātajos zemes gabalos (*lietas 5.sējuma 52.-54.lapa*). Tas nozīmē, ka pieteicēja ir izvērtējusi konkrēto inženierbūvju risinājumu atbilstību savām interesēm, tāpēc tās iebildumi par nepieciešamību pēc kompleksiem risinājumiem saistībā tieši ar konkrētajiem inženiertīkliem nav pamatoti.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, 329.panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

noraidīt SIA „/Nosaukums A/" pieteikumu par Mārupes novada domes 2013.gada 27.novembra lēmuma Nr.13.8 „Par apstrīdēto būvatļauju Nr.050/13" atzīšanu par prettiesisku.

Spriedumu viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente *(paraksts)* S.Liniņa

Tiesneses *(paraksts)* I.Kaļiņina

(paraksts) U.Mihailova